USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Tomáše Langáška, soudkyně Michaely Bejčkové a soudců Josefa Baxy, Radana Malíka, Petra Mikeše (soudce zpravodaj), Pavla Molka a Ivo Pospíšila v právní věci navrhovatelů: **a) Ing. H. D.**, **b) H. P.**, **c) A. P.**, **d) V. P. H.**, **e) G. P.**, **f) J. S.**, **g) Z. Š.**, **h) J. M.**, , **i) PhDr. R. B.**, **j) Bc. L. B.**, **k) B. V.**, **l) P. Š.**, **m) T. Š.**, **n) V. Š.**, a účastníků řízení: **1) Ing. Petr Pavel, M.A.** a **2) Ing. Tomáš Kulhánek, MBA**, oba zastoupeni JUDr. Františkem Vyskočilem, Ph.D., advokátem, se sídlem Voršilská 130/10, Praha 1, a **3) Státní volební komise**, sídlem nám. Hrdinů 1634/4, Praha 4, týkající se návrhu na neplatnost volby prezidenta republiky konané ve dnech 13. a 14. ledna 2023 (I. kolo) a 27. a 28. ledna 2023 (II. kolo),

takto:

I. Návrhy na vyslovení neplatnosti volby Ing. Petra Pavla, M.A., prezidentem republiky **se zamítají**.

II. Ve zbytku **se** návrhy **odmítají**.

III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Volební stížnosti a vyjádření účastníků řízení a Českého statistického úřadu

[1] Navrhovatelé se svými návrhy domáhají vyslovení neplatnosti volby prezidenta republiky konané ve dnech 13. a 14. ledna 2023 (I. kolo) a 27. a 28. ledna 2023 (II. kolo), jejího opakování a toho, aby byli k opakované volbě řádně zaregistrováni všichni kandidáti, kteří nejpozději 8. listopadu 2023 podali kandidátní listinu u Ministerstva vnitra (s výjimkou Josefa Středuly).

[2] Návrhy (*volební stížnosti*) jsou v podstatě obsahově totožné, proto byly zaevidovány pod jednu spisovou značku.

[3] Navrhovatelé a) až f) a i) až n) ve volebních stížnostech nesouhlasí s postupem při registraci kandidátních listin pro volbu prezidenta republiky. Tvrdí, že Ministerstvo

vnitra porušilo pravidla pro zadávání veřejných zakázek, když vybíralo dodavatele počítačového programu pro strojové zpracování podpisů na peticích, které předkládali jednotliví kandidáti. Navrhovatelé poukazují též na to, že občané při podepisování petičních archů neudělili souhlas s tím, aby jejich osobní údaje zpracovávala soukromá společnost. Podle navrhovatelů nemůže ministerstvo takto delegovat svou pravomoc kontrolovat podpisy na peticích. Někteří navrhovatelé také brojí proti tomu, že ministerstvo nezaregistrovalo jako kandidáta Pavla Zítka. Dále pak upozorňují na nezákonnosti, k nimž došlo v souvislosti se samotnou volbou prezidenta republiky. Ty se týkají přenosu dat o výsledcích volby, manipulace s míněním voličů, podprahové reklamy, podezřele vysoké volební účasti a sčítání hlasů. Navrhovatelka b) dále závěrem svého návrhu bez dalšího uvedla, že žádá o odškodnění. Navrhovatelka d) ke svému podání přiložila podání nazvané odpor podle článku 23 Listiny základních práv a svobod a dále trestní oznámení pro podezření ze spáchání trestné činnosti v souvislosti s tzv. pandemií covid-19. Konečně někteří navrhovatelé namítli podjatost předsedy senátu Tomáše Langáška.

[4] Podstatou volebních stížností navrhovatelů g) a h) je podezření na manipulaci s výsledky volby prezidenta republiky. Poukazují na to, že se ve „volebním“ vysílání ČT24 v sobotu 28. ledna, v čase 17:03 až 17:04, snížil jak počet hlasů pro Andreje Babiše o 91 hlasů (pozn. NSS: správně má být uvedeno 291 hlasů, jak vyplývá z uvedených čísel), tak podíl platných hlasů pro něj o 0,01 procenta. Zároveň se snížil i počet hlasů pro Petra Pavla o 110 hlasů, jeho podíl na celkovém počtu platných hlasů však vzrostl o 0,01 procenta. Navrhovatelé tvrdí, že z povahy věci se počet hlasů pro jednotlivé kandidáty nemůže v čase snižovat (a už vůbec to podle něj nemůže vést ke zvýšení procentuálního zisku). Z toho usuzují, že byl při volbě prezidenta republiky využit „*zmanipulovaný volební software*“.

[5] Nejvyšší správní soud nezasílal volební stížnosti navrhovatelů a) až f) a i) až n) účastníkům řízení k vyjádření. S ohledem na jejich sériovost tak učinil pouze v řízení sp. zn. Vol 39/2023 a na vyjádření, která obdržel, zde pouze odkazuje. Z obdobného důvodu nezasílal účastníkům k vyjádření ani volební stížnosti navrhovatelů g) a h), jelikož tak učinil ve věci sp. zn. Vol 67/2023. Ve věci sp. zn. Vol 67/2023 si soud také vyžádal stanovisko Českého statistického úřadu. Ten sdělil, že pokles hlasů v uvedeném časovém okamžiku způsobila oprava chybně zapsaných údajů, kterou v průběhu sčítání hlasů ohlásila okrsková volební komise č. 2 z obce Buštěhrad. Protože kandidátu Andreji Babišovi ubylo při opravě více hlasů než kandidátu Petru Pavlovi, změnil se i vzájemný poměr celkového počtu platných hlasů. Nešlo o jedinou opravu výsledků, kterou Český statistický úřad provedl.

[6] Nejvyšší správní soud dále uvádí, že námitku podjatosti předsedy senátu Tomáše Langáška z důvodu jeho studia na Středoevropské univerzitě (CEU), kterou vznesli někteří navrhovatelé, nepředkládal podle § 8 s. ř. s. předsedovi soudu k přidělení tříčlennému senátu, aby o ní rozhodl. O námitce obdobného obsahu totiž již Nejvyšší správní soud usneseními ze dne 7. prosince 2022, č. j. Nao 172/2022-24, a ze dne 2. 11. 2021, č. j. Nao 234/2021-31, rozhodl tak, že Tomáš Langášek nemá žádný poměr k věci, účastníkům ani jejich zástupcům ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s., který by zakládal pochybnosti o jeho nepodjatosti (obdobně viz též usnesení Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 35/22 ze dne 3. ledna 2023, bod 14). Jelikož navrhovatelé netvrdí žádné nové důvody pro vyloučení předsedy senátu, postačí na citovaná usnesení bez dalšího odkázat.

2. Právní hodnocení

[7] Návrh na neplatnost volby prezidenta může podat u Nejvyššího správního soudu každý občan zapsaný do stálého seznamu voličů. Návrh je třeba podat nejpozději sedm dnů po vyhlášení celkového výsledku volby prezidenta Státní volební komisí [§ 66 odst. 1 zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky)]. Navrhovatelé tyto podmínky splnili.

[8] Okruh účastníků řízení o neplatnosti volby prezidenta republiky plyne ze zákona. V tomto případě jsou účastníky kromě navrhovatelů i Státní volební komise jako příslušný volební orgán; občan Tomáš Kulhánek, na jehož kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena; a samotný tento kandidát Petr Pavel [§ 90 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.")].

[9] Navrhovatelé poukazují na různé okolnosti, které podle nich narušily proces volby, a tvrdí, že tato porušení měla významný vliv na vůli voličů a na legitimitu a výsledek volby. Volební stížnosti jsou tak projednatelné a soud se jimi věcně zabýval.

[10] Aby volební stížnost mohla být úspěšná, musí být prokázáno *porušení zákona, které hrubě ovlivnilo* výsledek *volby prezidenta* (§ 66 odst. 2 zákona o volbě prezidenta republiky). Z důvodu přehlednosti rozdělil Nejvyšší správní soud v minulosti podmínky přezkumu do tří kroků (usnesení ze dne 2. července 2004, čj. Vol 6/2004-12, č. 354/2004 Sb. NSS; ze dne 4. července 2006, čj. Vol 36/2006-21, č. 960/2006 Sb. NSS; a ze dne 15. února 2018, čj. Vol 16/2018-33, č. 3717/2018 Sb. NSS). Soud tak postupně zkoumá, zda je dána

- nezákonnost, tj. porušení některých ustanovení zákona upravujícího volební proces;
- vztah mezi touto nezákonností a výsledkem volby;
- zásadní intenzita této nezákonnosti, která hrubě ovlivnila výsledek volby.

[11] Volební stížnost tedy v prvé řadě musí popsat tvrzenou nezákonnost tak, aby soudu bylo zřejmé, které zákonné pravidlo bylo podle navrhovatelů porušeno. Teprve následně mohou navrhovatelé namítat, že tato nezákonnost hrubě ovlivnila výsledek volby. I zde však mají vysvětlit, proč jsou o tom přesvědčeni, neboť ne každá nezákonnost nutně ovlivní výsledek. Taková konkrétní tvrzení a vysvětlení však projednávané volební stížnosti nepřináší.

2.1 *Registrace kandidátních listin*

[12] Volební stížnosti navrhovatelů a) až f) a i) až n) v prvé řadě napadají proces registrace kandidátních listin pro volbu prezidenta republiky. I když vady při registraci kandidátních listin nepochybně mohou následně nepřímo ovlivnit samotnou volbu, zákonodárce rozdělil možnosti soudní ochrany, pokud jde o jednotlivé části volebního procesu. Nejprve má soud zkoumat, zda byla správně provedena registrační fáze. Teprve pokud nikdo k tomu oprávněný tuto fázi nenapadl, nebo ji napadl a soud o jeho stížnosti rozhodl, může proběhnout volba. Zákon tak vychází z toho, že tato fáze již soudnímu

přezkumu podléhala a později se do ní nelze vracet. V řízení ve věcech neplatnosti voleb a hlasování podle § 90 s. ř. s. proto už nelze argumentovat vadami při registraci kandidátní listiny (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. listopadu 2016, čj. Vol 4/2016-191, č. 3522/2017 Sb. NSS). Ke zpochybnění registrace totiž slouží samostatné řízení týkající se ochrany ve věcech registrace (§ 89 s. ř. s. a § 65 zákona o volbě prezidenta republiky).

[13] Právě v návaznosti na registrační fázi přezkoumal nedávno Nejvyšší správní soud několik rozhodnutí Ministerstva vnitra o registraci kandidátních listin pro nynější volbu prezidenta. Registroval kandidátní listinu Karla Diviše; potvrdil, že neměli být registrováni Karel Janeček a Pavel Zítko; a zrušil rozhodnutí o registraci kandidátní listiny Denisy Rohanové (usnesení ze dne 7. prosince 2022, čj. Vol 10/2022-20, a ze dne 13. prosince 2022, čj. Vol 7/2022-87, čj. Vol 9/2022-38 a čj. Vol 16/2022-48). Proti třem z těchto rozhodnutí byly podány ústavní stížnosti, které Ústavní soud odmítl jako zjevně neopodstatněné (usnesení ze dne 3. ledna 2023, sp. zn. Pl. ÚS 36/22 a sp. zn. Pl. ÚS 35/22, a ze dne 10. ledna 2023, sp. zn. Pl. ÚS 37/22).

[14] Pro volbu prezidenta republiky tak nakonec byly zaregistrovány kandidátní listiny devíti kandidátů. Část z nich již soud přezkoumal, ty zbývající žádný z oprávněných navrhovatelů nezpochybnil. V obou případech jsou rozhodnutí o registraci pravomocná – a jak už bylo řečeno, při soudním zkoumání platnosti volby prezidenta se nelze znovu zabývat tím, zda v registračním řízení byl, či nebyl porušen zákon.

[15] Je pravda, že uvedení navrhovatelé jako řadoví voliči nebyli oprávněni podat návrh ve věci registrace kandidátních listin, neboť jim to zákon neumožňuje (okruh navrhovatelů ve věci registrace kandidátní listiny podle § 89 s. ř. s. je totiž podstatně užší než okruh navrhovatelů neplatnosti volby prezidenta podle § 90 s. ř. s.). Zákonodárce totiž vyšel z toho, že se registrační fáze netýká všech voličů, ale jen samotných kandidátů, kteří mohou buď napadat to, že je Ministerstvo vnitra chybně nezaregistrovalo, nebo namítat, že nemělo zaregistrovat někoho jiného. Tím spíš však nemohou řadoví voliči zpochybňovat registraci v návrhu na vyslovení neplatnosti volby prezidenta, tedy v řízení se zcela odlišným předmětem (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. února 2013, čj. Vol 30/2013-47, body 17 až 20). To odpovídá smyslu registračního řízení, v němž vzniká vztah jen mezi těmi, kdo navrhují registraci kandidátních listin, a registračním orgánem (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. prosince 2004, čj. Vol 11/2004-31, č. 471/2005 Sb. NSS).

[16] Návrhy směřující jen do registrační fáze tak budou z povahy věci vždy neúspěšné, protože nenamítají nezákonnost samotné volby, ale předchozí fáze volebního procesu. V jejich případě tedy není splněna již první nutná podmínka úspěšné volební stížnosti, tedy prokázaná nezákonnost související se samotnou volbou.

2.2 *Volba prezidenta republiky*

[17] Navrhovatelé a) až f) a i) až n) vznášejí řadu tvrzení, která už se týkají přímo volby prezidenta republiky v užším smyslu (konkrétně volební kampaně, hlasování, volebních výsledků a jejich zjišťování). Soud se proto dále bude věnovat námitkám poukazujícím na způsob přenosu dat o výsledcích voleb (část 2.2.1), na manipulaci s míněním voličů (část

2.2.2), na podprahovou reklamu (část 2.2.3), na podezřele vysokou volební účast a na pochybení při sčítání hlasů (část 2.2.4).

2.2.1 *Přenos dat o výsledcích voleb*

[18] Navrhovatelé a) až f) a i) až n) zpochybňují spolupráci Českého statistického úřadu se společností O2 Czech Republic, a. s. Uvádějí, že společnost O2 zajišťovala technické služby již při sněmovních volbách v roce 2017, při kterých ovšem čelila hackerskému útoku. Těmto útokům čelí i nadále, ale nijak neposílila svá bezpečnostní opatření. Společnost O2 byla údajně vybrána za *„nejasných okolností a stejně tak zřejmě i bez výběrového řízení*“, navíc se nelze seznámit s obsahem dokumentů dokládajících její spolupráci s Českým statistickým úřadem. Konečně jejím jediným akcionářem je nizozemská společnost PPF Comco N. V. Podle navrhovatelů je nepřípustné, aby se společnost, jejíž jediný akcionář sídlí mimo území České republiky, podílela na zajišťování české prezidentské volby.

[19] Úvodem soud vyvrací mylnou domněnku navrhovatelů, že společnost O2 při prezidentské volbě technicky zajišťovala sčítání hlasů. Sčítání hlasů neprobíhá automatizovaně, provádějí jej ručně jednotlivé volební komise, přesněji řečeno jejich členové (§ 49 zákona o volbě prezidenta republiky). Společnost O2 zajišťovala v průběhu prezidentské volby především datové připojení určitých subjektů (ústředí Českého statistického úřadu, médií, internetové adresy www.volbyhned.cz a Státní volební komise) a s tím související zabezpečovací služby, nikoli však sčítání hlasů samotné.

[20] Zbylé námitky v tomto okruhu jsou směsí nepodložených dohadů a citací z obchodního rejstříku či z výroční zprávy společnosti O2. Navrhovatelé v nich neříkají, která zákonná pravidla byla podle nich vytýkanými skutečnostmi porušena a zda vůbec mají tvrzená porušení jakoukoli souvislost s volebním procesem. Ze samotného zákona o volbě prezidenta republiky neplynou žádné požadavky na poskytovatele, kteří zajišťují datové připojení pro potřeby aktérů volebního procesu a informačních médií. Zmínky o bezpečnostních rizicích a o netransparentní hospodářské soutěži nemůže soud přezkoumat, protože zjevně míří k požadavkům stanoveným zákony, které s volebním procesem ani nepřímo nesouvisejí. Už vůbec pak soudu není jasné, proč by musel jediný akcionář společnosti O2 sídlit v tuzemsku (z kterého zákona tato povinnost plyne) a proč by jeho sídlo mělo být významné pro zákonnost volebního procesu.

[21] I kdyby snad došlo k chybě při přenosu dat, lze tuto chybu snadno zjistit. Jakýkoli člen okrskové volební komise může zkontrolovat, zda uveřejněný výsledek daného volebního okrsku souhlasí s výsledkem, který svým podpisem potvrdil. Členy okrskové volební komise mohou být i zástupci všech navrhovatelů kandidátů (§ 18 odst. 2 zákona o volbě prezidenta republiky), kteří by jistě na případnou nesrovnalost upozornili. Veškeré další výsledky si může ověřit jakýkoli občan, sečte-li výsledek jednotlivých volebních okrsků.

[22] Námitky k přenosu dat a společnosti O2 tak neprošly ani přes první krok přezkumu (nezákonnost).

2.2.2 *Manipulace s míněním voličů*

[23] Navrhovatelé a) až f) a i) až n) upozorňují na to, že média manipulovala s míněním voličů, neboť opakovaně zveřejňovala předvolební průzkumy, podle kterých měli šanci na vítězství jen kandidáti Petr Pavel, Danuše Nerudová nebo Andrej Babiš. Těmto kandidátům byl poskytnut i větší prostor v médiích.

[24] Ani zde navrhovatelé neříkají, čím konkrétně byl porušen zákon a jaký zákon by to mohl být. Zákon o volbě prezidenta republiky reguluje předvolební průzkumy jen tak, že je zakazuje zveřejnovat v době těsně před volbami (§ 35 odst. 8). Předtím je lze zveřejňovat jakkoli a kdekoli. Navrhovatelé označují průzkumy za zfalšované či zmanipulované: to proto, že přisuzovaly Danuši Nerudové dvojnásob hlasů, než pak skutečně dostala, nebo jí předvídaly postup do druhého kola společně s Petrem Pavlem. To, že se předvolební prognózy lišily od výsledků volby, však neznamená, že byly cíleně a nepoctivě pozměněny. Zveřejňování předvolebních průzkumů patří k běžnému mediálnímu informování o politice a nelze ho jen proto pokládat za volební kampaň ve smyslu § 35 zákona o volbě prezidenta republiky, jak se domnívají navrhovatelé. (A opět, i kdyby o kampaň šlo, neuvádí navrhovatelé, která její pravidla byla porušena.)

[25] Z tvrzení navrhovatelů nelze ani zjistit, že by média nedodržela některou ze svých zákonných povinností. Všechna – veřejnoprávní i soukromoprávní – média regulovaná zákonem č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, jsou povinna při vysílání dodržovat (nejen v předvolebním čase) *požadavky objektivnosti a vyváženosti* (§ 31 odst. 2 uvedeného zákona). Česká televize a Český rozhlas nadto ještě *poskytnou bezplatně vysílací čas*, jenž se rozdělí rovným dílem mezi kandidující subjekty (§ 35 odst. 7 zákona o volbě prezidenta republiky).

[26] Navrhovatelé netvrdí, že tato ustanovení byla porušena; jen neurčitě uvádějí, že do některých televizních debat byli pozváni jen favorité, nebo byli zbylí kandidáti zváni samostatně. To ale žádnou nezákonnost samo o sobě nezakládá. Z ničeho neplyne, že by všichni kandidáti museli být vždy zváni do každé debaty, ani že by vždy museli v televizi vystupovat společně.

[27] V dalším vysílání, které už probíhá nad rámec zaručeného (a pro všechny stejného) času ve veřejnoprávních médiích, ovšem požadavek mechanické rovnosti mizí a je nahrazen takzvanou odstupňovanou rovností. Nejvyšší správní soud v minulosti dospěl k závěru, že je legitimní, pokud kandidující subjekty nedostávají mediální prostor zcela shodný, ale takový, který je odstupňován podle jejich společenské významnosti. Jedním z kritérií pro hodnocení společenské významnosti mohou být právě i průzkumy veřejného mínění. Opačný přístup, tedy mechanický požadavek, aby všichni kandidáti dostávali (nad rámec zaručeného rovného vysílacího času ve veřejnoprávních médiích) zcela stejný mediální prostor, by totiž většině občanů upíral možnost být podrobněji a ve větším rozsahu informován o těch kandidujících subjektech, mezi jejichž volbou se rozhoduje právě tato většina. Volebním subjektům proto lze nad minimální rozsah zaručený zákonem poskytnout jen tolik prostoru, kolik odpovídá jejich postavení v politickém či společenském životě (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. června 2006, čj. Vol 15/2006 20, č. 946/2006 Sb. NSS; a ze dne 4. července 2006, čj. Vol 66/2006-105,

č. 948/2006 Sb. NSS; soud tato usnesení vydal v řízení o návrhu na určení neplatnosti volby kandidátů do Poslanecké sněmovny, avšak obecnější závěry, k nimž dospěl, se uplatní i při volbě prezidenta republiky). Navrhovatelé pak neuvádějí nic k tomu, proč případně nebyla dodržena tato pravidla odstupňované rovnosti.

[28] Ani námitky tvrdící manipulaci s míněním voličů tak neprošly přes první krok přezkumu.

2.2.3 *Podprahová reklama*

[29] Mínění voličů mohla podle navrhovatelů a) až f) a i) až n) ovlivnit i podprahová reklama v podobě lva s rysy tváře Petra Pavla. Toto předvolební logo mohli voliči považovat za státní symbol, nikoliv za stylizovanou podobiznu kandidáta, což mohlo podvědomě ovlivnit jejich rozhodnutí.

[30] Soud s touto námitkou nesouhlasí. Lev, jehož grafické ztvárnění bylo použito v kampani Petra Pavla, je celkem běžný symbol (nejen předvolební), který může představovat vlastnosti jako důstojnost, sílu či neohroženost. To, že se kandidát stylizoval do lva – tedy do zvířete, které je součástí některých státních symbolů České republiky – nemůže být samo o sobě pro voliče matoucí. Předně je logo na první pohled odlišné od lva v českých státních symbolech. Logo zobrazuje jen graficky zjednodušenou hlavu lva z čelního pohledu; naopak na státních symbolech figuruje celý dvouocasý lev vyobrazený z profilu (ve skoku na zadních tlapách), s korunou a heraldickou zbrojí. V předvolební kampani je navíc běžné, že kandidáti odkazují na různé státní symboly. Například na předvolebních plakátech vyobrazují státní barvy (trikolóru), do těchto barev stylizují své oblečení nebo nosí brože s vlajkou České republiky či se zmiňovanou trikolórou.

[31] Na použití lví hlavy ve volební kampani není nic nezákonného. Navrhovatelé to označili za „podprahovou reklamu“. Tento jev definuje zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání [§ 2 odst. 1 písm. t)] jako *zvukovou, obrazovou nebo zvukově-obrazovou informaci, která je záměrně zpracována tak, aby měla vliv na podvědomí posluchače nebo diváka, aniž by ji mohl vědomě vnímat*, a zakazuje, aby tento typ reklamy používali právě provozovatelé rozhlasového a televizního vysílání. Soudu tak není jasné, kam tím navrhovatelé míří. Že Petr Pavel používal v kampani logo s podobou lva, je každému zřejmé, a že českým heraldickým zvířetem je lev, je také běžně známá skutečnost. Těžko tak lze vážně tvrdit, že voliči nemohli tuto informaci vědomě vnímat. (Krom toho kandidáti zjevně nejsou provozovateli vysílání, aby na ně citované pravidlo vůbec mohlo dopadat.)

[32] Ani námitka poukazující na podprahovou reklamu tak neobstojí už v prvním kroku přezkumu.

2.2.4 *Podezřele vysoká volební účast a pochybení při sčítání hlasů*

[33] Závěrem navrhovatelé a) až f) a i) až n) zpochybňují vysokou volební účast a správnost sčítání hlasů. Leckde se volební účast blížila sto procentům, v některých volebních okrscích byla dokonce vyšší. Navrhovatelé přitom sami připouštějí, že je to

teoreticky možné, prý ale statisticky velice nepravděpodobné. Dále upozorňují na to, že v některých volebních okrscích bylo sečteno více platných hlasů, než bylo vydáno volebních obálek, což už možné není a musí se jednat o pochybení volební komise. Konkrétně uvádí jen volební okrsek č. 3001 v Brně, ve kterém bylo vydáno 515 obálek, avšak odevzdáno 524 platných hlasů.

[34] Soud souhlasí s navrhovateli v tom, že téměř stoprocentní volební účast je jistě možná (ve volebním okrsku se zkrátka rozhodne dorazit k volebním urnám velký počet voličů) a při prezidentské volbě i pravděpodobnější než v jiných typech voleb. V jednotlivých volebních okrscích je navíc možná i vyšší než stoprocentní účast, a to díky voličským průkazům, jejichž držitelé jsou oprávněni volit v kterémkoli volebním okrsku na území České republiky (resp. v kterémkoli zvláštním volebním okrsku v zahraničí). Navrhovatelé naznačují, že podezřelý je vysoký počet právě takových volebních okrsků, žádné konkrétní ovšem nejmenují. Proto se soud touto námitkou blíže nezabýval.

[35] Ani s námitkou týkající se vyššího počtu odevzdaných platných hlasů než vydaných obálek nemohou být navrhovatelé úspěšní. Navrhovatelé totiž označují jen jeden brněnský případ, v němž šlo o rozdíl devíti hlasů, a vznáší řečnickou otázku „*sice jde jen o jeden okrsek, což nemohlo volby zásadně ovlivnit, ale kolik takových okrsků může být?*“. Soudu nepřísluší, aby za navrhovatele takto formulované tvrzení domýšlel.

[36] Navrhovatelé g) a h) dále zpochybňují výsledky volby prezidenta republiky z důvodu, že na informační liště ve vysílání ČT24 v sobotu 28. ledna se po 17. hodině, tedy v závěru sčítání hlasů, snížil počet hlasů pro oba kandidáty a změnil se i podíl platných hlasů o 0,01 procenta ve prospěch kandidáta Petra Pavla.

[37] Navrhovatelé g) a h) tak upozornili na neobvyklé snížení hlasů v situaci, kdy by se průběžný počet hlasů měl z povahy věci jen zvyšovat (nebo aspoň nesnižovat). Oficiální zdroj údajů o celkovém počtu platných hlasů pro jednotlivé kandidáty, tj. sdělení Státní volební komise č. 27/2023 Sb., o vyhlášení celkového výsledku volby prezidenta republiky konané ve dnech 13. a 14. ledna 2023 (I. kolo) a 27. a 28. ledna 2023 (II. kolo), však nezpochybňují. Právě zpochybnění těchto výsledků je však klíčové pro případnou úspěšnost volební stížnosti, neboť výsledky, navíc průběžné, zveřejňované médii, jsou neoficiální a nemají žádnou závaznost.

[38] Pro vyloučení pochybností si přesto soud vyžádal v řízení sp. zn. Vol 67/2023 vyjádření Českého statistického úřadu k této otázce. Ten sdělil, že za výsledky hlasování je odpovědná okrsková volební komise. Ta je zasílá Českému statistickému úřadu, který výsledky zadá do centrální databáze. Z té se promítají na server www.volby.cz, odkud je přebírají média.

[39] Pokud ovšem okrsková volební komise zjistí, že v původním záznamu udělala chybu, zápis opraví. V návaznosti na to opraví Český statistický úřad výsledky hlasování. Tak tomu bylo i v případě okrskové volební komise č. 2 z obce Buštěhrad, která v původním zápisu uvedla, že kandidát Andrej Babiš získal 291 hlasů a kandidát Petr Pavel 110 hlasů. Správný počet hlasů byl však opačný. Komise proto zaslala opravený zápis Českému statistickému úřadu, který z centrální evidence v prvním kroku vymazal

nesprávně zapsaná data. V okamžiku, kdy úřad vymazal nesprávná data, se snížil počet hlasů pro oba kandidáty (o 291 hlasů pro Andreje Babiše a o 110 hlasů pro Petra Pavla). Protože Andreji Babišovi ubylo při opravě více hlasů než Petru Pavlovi, změnil se i jejich podíl na celkovém počtu platných hlasů, který ve svém součtu stále musí činit 100 % (jen pro úplnost volební soud poznamenává, že v médiích uváděné procentuální podíly byly zobrazovány jen na dvě desetinná místa bez zaokrouhlování, proto součet takto částečně zobrazených podílů dosahoval jen 99,99 %). Proto není možné, aby podíly klesly oběma kandidátům. Pokud jednomu klesne, musí se druhému přirozeně zvýšit. Posléze ve druhém kroku Český statistický úřad zapsal správné výsledky. Média zveřejnila průběžné výsledky hlasování v okamžiku mezi výmazem chybných dat a zápisem opravených výsledků, jelikož mohou aktuální výsledky stahovat každých třicet sekund. V důsledku toho počet platných hlasů u obou kandidátů po určitou dobu televizního vysílání klesl a logicky se změnil i procentní poměr obou kandidátů (pro další podrobnosti viz body 15 až 20 usnesení sp. zn. Vol 67/2023).

[40] Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že počet hlasů klesl díky opravě výsledku v okrsku č. 2 v obci Buštěhrad a podíl hlasů se změnil vzhledem k úměře mezi počtem platných hlasů pro jednotlivého kandidáta a celkovým počtem platných hlasů. Zpochybňovanou změnu v podílu hlasů tedy způsobil matematický postup známý jako *trojčlenka*, nikoli „*zmanipulovaný software*“. Mediální zveřejnění právě toho průběžného výsledku hlasování, který vznikl v důsledku opravného mezikroku, mohlo možná některé voliče zmást. Rozhodně tím však nebyl porušen zákon, a už vůbec to nemůže zpochybnit celkový výsledek volby prezidenta republiky.

3. Závěr a náklady řízení

[41] Volební stížnosti neobsahovaly žádný důvod pro vyslovení neplatnosti volby prezidenta (a pro opakování části volby), a soud je proto v tomto rozsahu zamítl. Soud pak vůbec nemá pravomoc k tomu, aby pro volbu prezidenta v novém termínu zaregistroval všechny kandidáty, kteří nejpozději 8. listopadu 2022 podali kandidátní listinu u Ministerstva vnitra (s výjimkou Josefa Středuly). Chybí tu tak základní podmínka řízení [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] a soud volební stížnosti v této části odmítl.

[42] Navrhovatelka b) v závěru své volební stížnosti uvedla: „*Žádám o odškodnění*“. Dále však svou žádost nijak nekonkretizovala a soudu nepřísluší, aby za ni argumentaci domýšlel. I kdyby však byl tento návrh dostatečně konkrétní, tak k jeho projednání nemá Nejvyšší správní soud pravomoc. Obecné nároky na náhradu škody projednávají soudy rozhodující v občanském soudním řízení, nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem je nadto třeba uplatnit nejprve u příslušného orgánu [viz § 14 odst. 1 ve spojení s § 6 odst. 2 písm. b) zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)], což Nejvyšší správní soud není. I v tomto rozsahu je tudíž třeba volební stížnost navrhovatelky b) odmítnout.

[43] Ve vztahu k navrhovatelce d), která k volební stížnosti přiložila odpor podle článku 23 Listiny základních práv a svobod a trestní oznámení soud uvádí, že k jejich vyřízení

taktéž nemá pravomoc. Z průvodní zprávy k podanému odporu je navíc patrné, že byl adresován Ústavnímu soudu. Z průvodní zprávy k trestnímu oznámení zase plyne, že jeho adresátem má být Vrchní státní zastupitelství v Praze. Z toho vyplývá, že tato podání byla Nejvyššímu správnímu soudu zaslána pouze na vědomí.

[44] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce Nejvyššího správního soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 21. února 2023

Tomáš Langášek
předseda senátu